

Extra oefeningen bij het boek – WELKOM OP DE BEGRAAFPLAATS!

Deel 5 – Het graf en het grafteken

Hfdst 5 De stilistische evolutie van graftekens

1) Met een scherp oog

Je hoeft niet per se een stijl te benoemen of een graf precies te dateren om het met een scherp oog te bekijken:

- Kijk samen naar een grafmonument:

- Bestaat het uit ingewikkelde of eenvoudige vormen? Heeft het veel decoratie?
- Is het hoog of laag? Neemt het een grote oppervlakte in beslag?
- Wat is de algemene vorm van het monument? Een rechthoek? Een driehoek?
- Verbergt het of laat het net zien wat erachter zit?
- Hoeveel kleuren kun je zien?

- Vergelijk twee graven: wat hebben ze gemeen en wat zijn de verschillen?

- Teken het graf. Er zijn verschillende manieren om een graf te tekenen: uit de vrije hand of met een lat, in zwart-wit of kleur, met alleen contouren of schaduwen, schematisch of gedetailleerd. Geef je leerlingen verschillende instructies en vergelijk de resultaten. Wat valt je op in elke tekening? Je kunt ze ook een detail laten tekenen, zoals een zuil, vaas of roos.

2) Invloeden uit het verleden

Vorbereiding

Een bezoek aan de begraafplaats vooraf is ideaal om de graven te kiezen die je leerlingen gaan bekijken.

► Deze oefening is voor graven van vóór de Tweede Wereldoorlog. Zie de Identiteitsfiches aan het einde van het pedagogisch dossier.

► We helpen je graag verder, bij twijfel kan je ons de foto's bezorgen via:

erfgoedklassen@coudenberg.brussels

- Print de 5 tabellen van het document "Aankruistabel esthetische evolutie" voor elke groep leerlingen.

Observeren

- Verdeel de leerlingen in groepen en deel foto's uit. Elke groep gaat voor een ander graf staan.
- Vraag hen alle kenmerken aan te kruisen die ze zien. Let op, dit zijn algemene tekeningen: het element moet op de tekening lijken maar hoeft niet identiek te zijn.
- Bij elke tekening hoort een specifieke term. Waarom een ingewikkelde woordenschat? Het zorgt ervoor dat iedereen het over hetzelfde heeft en het maakt hen bewust dat alles een naam heeft.

Uitwisseling

- Welke periode uit het verleden heeft de vorm en decoratie van dit graf beïnvloed? Soms is de invloed duidelijk, maar vaker wel dan niet wordt alles door elkaar gebruikt en zullen de leerlingen elementen uit verschillende tijdsperiodes/kunstwerken hebben aangekruist.
 - In de 19e en begin 20e eeuw mengden mensen graag invloeden, zoals te zien is in de architectuur die bekend staat als eclecticisme.
- Vergelijk de verschillende graven die je hebt ontdekt. Hebben ze iets gemeen? Welke periode komt het vaakst voor?
 - In de meeste gevallen heeft de klassieke oudheid zijn stempel gedrukt op de stijl van het graf.
 - Dit is een goed moment om de belangrijkste historische perioden en de tijdlijn met je leerlingen door te nemen.

- Wil je jouw leerlingen enkele afbeeldingen van de typische monumenten laten zien of ze in de klas projecteren? Download of print de PDF “Voorbeelden invloed kunststromingen”.

3) **Art nouveau of Art Deco ?**

Heb je een Art Nouveau en/of Art Deco graf gezien?

Weet je het niet zeker? Stuur ons de foto: erfgoedklassen@coudenberg.brussels

► Deel 5, hoofdstuk 5.2 Rond de 20ste eeuw - Art Nouveau en hoofdstuk 5.4 De jaren 1920-1930 - Geometrisering

Deel de tabel “Art Nouveau of Art Deco?” uit aan je leerlingen (p. 4 van het document “Aankruistabel esthetische evolutie”).

- Welke lijnen of vormen herken je?

- Zijn ze soepel? Lijken ze levendig? Volg de lijn door er met je vinger naar te wijzen. Dit is waarschijnlijk Art Nouveau.

- Of zijn ze stijver? Geometrisch? In 3D? Welke vormen herken je? Als je een foto hebt van een monument, ga dan over de randen van de volumes waaruit het bestaat. Zoek naar rozen in verschillende materialen. Je hebt waarschijnlijk te maken met Art Deco.

